

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: 325-09/17-01/01

URBROJ: 517-07-1-20-17

Zagreb, 23. siječnja 2020. godine

Na temelju odredbi članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članaka 8.-11. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 3/17) ministar zaštite okoliša i energetike donosi

ODLUKU

o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš ažuriranog Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije

Polazišne osnove, razlozi i pravna osnova donošenja ažuriranog Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije

I.

Ažurirani Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (dalje u tekstu: Program), izrađuje se zbog usklađenja važećeg Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (Narodne novine, broj 117/15) s Planom upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. (Narodne novine, broj 66/16). Program se donosi sukladno članku 43. stavku 1. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 66/19).

Smjernice, ciljevi i mjere koje će se definirati Programom

II.

Ciljevi Programa su održivo upravljanja vodama u djelatnostima zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja. Programom se utvrđuju pojedinačni projekti gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi, kao i praćenje provedbe Programa.

Programom se utvrđuje: okvirni program ulaganja u upravljanje vodama u cilju zaštite od štetnog djelovanja voda, kroz gradnju regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, koje mogu poslužiti prihvatu i evakuaciji velikih voda, kao i okvirni program ulaganja u izgradnju vodnih građevina za navodnjavanje. Program navedena ulaganja obrađuje kao dvije zasebne cjeline, iz razloga što sadrže različita polazišta, ciljeve, korisnike, izvore financiranja, tehničke i financijske aspekte.

Prilikom izrade Programa izvršena je identifikacija projekata sa osnovnim podacima uz procjenu troškova. Utvrđeni su prioriteti čijom realizacijom se povećava razina zaštite od poplava na nedovoljno šticećenim područjima na kojima se mogu očekivati velike materijalne štete, ljudske žrtve i štetan utjecaj poplava na okoliš i ljudsko zdravlje. Prijedlog prioriternih projekata je izrađen temeljem utvrđenih kriterija koji procjenjuju značaj, karakter, utjecaj projekta na stanovništvo, imovinu i okoliš te stupanj spremnosti za izvođenje.

Programom se analiziraju i strateške odrednice, raspoložive površine za navodnjavanje, predloženi projekti u županijskim planovima navodnjavanja, te aktivnosti na pripremi projekata u okviru provedbe Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj. Uz pomoć dodatnih pokazatelja, koji kvantificiraju značaj i efekte navodnjavanja, izrađen je prijedlog projekata za realizaciju.

Program se odnosi za oba vodna područja, vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje i sukladan je Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Narodne novine, broj 66/16) te se u odgovarajućem opsegu uvrštava u program mjera iz članka 39. stavka 2. točke 3. Zakona o vodama.

Sadržaj strateške studije

III.

Sukladno odredbama članka 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 3/17; u daljnjem tekstu: Uredba) i članka 9. stavka 1. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (Narodne novine, broj 118/09) te na temelju propisanog provedenog postupka određivanja sadržaja strateške studije, strateška studija o vjerojatno značajnom utjecaju Programa na okoliš obvezno sadrži:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva programa te odnosa s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama;
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe Programa;
- okolišne značajke područja na koja provedba Programa može značajno utjecati;
- postojeće okolišne probleme koji su važni za Program, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode;
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na Program, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade Programa;
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarni, kumulativni, sinergijski, kratkoročni, srednjoročni i dugoročni, stalni i privremeni, pozitivni i negativni) na okoliš, uključujući bioraznolikost, stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu,

materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međudnose;

- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih varijantnih rješenja, obrazloženje najprihvatljivijeg varijantnog Programa na okoliš i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka;
- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe Programa na okoliš;
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativa, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative Programa na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativ i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka
- opis predviđenih mjera praćenja;
- ne-tehnički sažetak podataka iz podstavaka 1. do 10. Priloga I. Uredbe uključujući sažetak glavne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu ako je bila obvezna prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode te naznaku razmatranih razumnih alternativa.

Tijekom provedbe postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđeni su i ostali podaci koji moraju biti obuhvaćeni i obrađeni strateškom studijom, a to su:

Sukladno članku 49. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/132, 15/18, 14/19 i 127/19) strateška studija treba sadržavati uvodni dio s: podacima o osobi ovlaštenoj za izradu studije ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i preslikom suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji se odnose na upravno područje zaštite prirode, koju je ovlaštenik stekao pod uvjetima propisanim posebnim propisom iz područja zaštite okoliša; popisom izrađivača studije prihvatljivosti; popisom vanjskih stručnjaka, ako ovlaštenik za pojedine vrste poslova nema zaposlenika stručnjaka potrebne struke i dokazom stručnosti vanjskih stručnjaka (referencije znanstvenih i/ili stručnih radova i publikacija). Zatim, treba sadržavati podatke o Programu: naziv, razloge donošenja, ciljeve i programska polazišta, obuhvat Programa, zahvate i aktivnosti koji se planiraju Programom.

Sukladno Prilogu I. Uredbe, strateška studija treba sadržavati i poglavlje glavna ocjena prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu s:

- podacima o područjima ekološke mreže i njihovim ciljnim stanišnim tipovima i ciljnim vrstama, na koje provedba Programa može utjecati, kao i kartografskim prikazom područja ekološke mreže u vektorskom formatu i odgovarajućem mjerilu sukladno mjerilu kartografskog prikaza Programa s ucertanim obuhvatom Programa te, kada je primjenjivo, položajem zahvata koji se planiraju Programom;
- ocjenom utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže;
- kumulativnim i prekograničnim utjecajima Programa;
- prijedlogom mjera ublažavanja negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže;

- zaključcima: konačnom ocjenom prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu, uz primjenu predloženih mjera ublažavanja i
- izvorima podataka te ostalim podacima i informacijama.

U odnosu na obavezni propisani sadržaj strateške studije prema Prilogu I. Uredbe u strateškoj studiji potrebno je sagledati mogući prekogranični utjecaj Programa na okoliš.

Studijom je potrebno analizirati moguće ugroze staništa planiranom gradnjom vodnih građevina na bujičnim priobalnim potocima (betonske pregrade na koritima, betonizacija korita cijelom njegovom duljinom) te predvidjeti mjere zaštite od erozije sadnjom i održavanjem vegetacije na gornjim dijelovima korita potoka i na koritima potoka izvan naselja te aktiviranjem ili obnovom poplavnih površina.

Studijom je potrebno analizirati utjecaj izgradnje regulacijskih građevina, građevina za zaštitu od poplava, gradnje obaloutvrda i obalnih šetnica s nasipavanjem rubnih dijelova korita rijeka te predložiti mjere zaštite kako bi se spriječilo prekrivanje riječnog sedimenta koji predstavlja mrijesna staništa ugroženih vrsta riba, te analizirati utjecaje Programom predloženih projekata na podzemne vode koje imaju značajnu ulogu u vodoopskrbi i navodnjavanju u krškom području.

Popis tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja strateške studije

IV.

Središnja tijela državne uprave:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom
2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode
3. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja
4. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za programe i projekte EU, europske i međunarodne poslove
5. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
6. Ministarstvo poljoprivrede,
7. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja,
8. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije,
9. Ministarstvo kulture i
10. Ministarstvo unutarnjih poslova

Državne upravne organizacije:

1. Državni hidrometeorološki zavod

Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave:

1. Hrvatska zajednica županija

2. Udruga gradova u Republici Hrvatskoj
3. Udruga općina u Republici Hrvatskoj

Tijekom zakonom utvrđenog roka, temeljem odredbe članka 9. stavka 2. Uredbe, mišljenja i/ili prijedloge na sadržaj strateške studije dostavila su tijela i/ili osobe određene posebnim propisima:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, KLASA: 612-07/19-58/55, od 16. prosinca 2019.
2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, KLASA: 351-03/19-01/1676; URBROJ: 517-03-1-1-19-2, od 18. prosinca 2019.
3. Ministarstvo unutarnjih poslova, KLASA: 011-02/19-03/771; URBROJ: 511-01-152-19-4, od 23. prosinca 2019.
4. Hrvatska zajednica županija, Broj: 2-2020/M-2, od 8. siječnja 2020.

Informiranje javnosti

Sukladno odredbi članka 8. stavka 7. Uredbe, u svrhu informiranja javnosti, na mrežnoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i energetike (<https://mzoe.gov.hr/puo-spuo-4012/spuo-4015/postupci-strateske-procjene-nadlezno-tijelo-je-ministarstvo-zastite-okolisa-i-energetike-4037/4037>) objavljena je informacija o postupku strateške procjene i o postupku određivanja sadržaja strateške studije utjecaja ažuriranog Programa na okoliš.

Konzultacije o sadržaju strateške studije održane su 18. prosinca 2019. godine, u prostorijama Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora, Ulica grada Vukovara 220, Zagreb, o čemu je sačinjen zapisnik, KLASA: 325-09/17-01/01; URBROJ: 517-07-1-20-16.

Podaci o izrađivaču Programa

V.

Sukladno članku 43. stavku 1. i članku 199., stavku 2. točki 1. Zakona o vodama, Program izrađuju Hrvatske vode, pravna osoba za upravljanje vodama.

Osnovni podaci o izrađivaču strateške studije

VI.

Usluge izrade strateške studije o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš ažuriranog Programa obavlja društvo OIKON d.o.o. – Institut za primijenjenu ekologiju, Zagreb, Trg senjskih uskoka 1-2, sukladno Ugovoru: KLASA: 406-07/19-01/53, URBROJ: 517-02-3-1-19-13, sklopljenog s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, po provedenom postupku jednostavne nabave.

VII.

Sukladno odredbama članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 11. stavka 2. Uredbe i članka 5. stavka 1. točke 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08), u svrhu informiranja javnosti, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike objavit će ovu odluku na svojoj internetskoj stranici.

VIII.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

